

Biziň iň uly bialaçlygymyz

Category: Kitapcy, Oýlanmalar, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Biziň iň uly bialaçlygymyz BIZIŇ IŇ ULY BIALAÇLYGYMYZ

Kimsi awtoulagyny itip, kimsi ýanýoldaşynyň elinden tutup, kimsi gujagyna çagasyny alyp... Ajygypdyrlar, ýadap süllümbay bolupdyrlar, garadere batypdyrlar, durman ylgaýarlar. «Iphone»-lara, «Huawei»-lere, «Samsung»-lara tarap ylgaýarlar! Ýöreýärler.

Aýal, erkek, ýaş, garry, çaga-çuga diýmän ýöreýärler.

Diňe ýöränoklar, awtoulaglary bilen gidýärler. Awtooulaglaryna münüpdirler, ýük awtoulaglarynyň yzyna aslyşypdyrlar, minibuslary doldurypdyrlar, awtobuslar bilen gidip barýarlar. Ýüzleri gyzarypdyr, gözleri peträpdir, hemmesi aljyraňny takatsyzlyga düşüpdir.

Gara ýoluň ugry hyryn-dykyn. Zynjyr ýaly bir ugra düzülen awtoulaglaryň we adamlaryň başyndan aýagyna čenli näçe kilometr bar. Hemmesiniňem ümzügi bir ugra tarap.

Kimsi ylgaşlap, kimsi aýaklaryny süýräp, kimsi howlukmaç haýdap beýleki birine egnini kakyp gidip barýar.

Nirden gelýärler, nirä gidýärler, kim bular?

Göwrelerini gurşap alan, gözlerinde ulanan bu isteriki dert-alada nämäniň alamaty?

Awtoulaglar dynman biri-birine signal berýär. Ysytmaly köpçülük ýoluň gyrasyndan suw ýaly akyp barýar, olary göýä uly açlykdan çykandyr, göýä bir owurt suwa zar galandyr, göýä bir

döwüm çörege mätäç bolandyr öýdersiň. Olar kül-peýekun edilenden soň yzlaryna seretmän gaçyp barýan goşunyň sermisal esgerleri ýaly gidýärler.

Ýadro howpy barmy, täze uruşdan gaçýarlarmy, ýa bolmasa radioaktiw alamat barmy?

Diwarlar ýykylypdyr, çekilen setkalar bölek-bölek edilipdir, hamana bosgun ordasy barýan ýaly gidip barýarlar. Yollarda haos, ber-başagaýlyk, gaşlar bürüsik, başly-barat topbak halda süýşüp barýarlar...

Ylgaýarlar!

Durman ylgaýarlar!

Bir-birlerini itip, ýerasty geçelgelerden geçip, haýatlardan böküp, wiaduklardan aşyp ýol geçýärler. Tertipsiz, başly-barat, talaňçylyga giden sermisal goşunyň esgerleri ýaly gidip barýarlar.

Samsundan, Sinopdan, Rizeden, Trabzondan ýola çykypdyrlar, Giresundan, Ordudan, Hopadan geçip, bir ýerde-de säginmän topbak-topbak bolup gelýärler. Kimse başaçyk, kimse bürenjekli, kimse döwrebap, kimse dindar, kimse aýal, kimse göwreli, kimse bugdaýreňk ýaş ýigit itenek-çomanak bolşup, yzly-yzyna tapgyrma-tapgyr gidip barýarlar.

Kimse Stambuldan gelipdir, kimse Erzurumdan, kimse Agrydan.

* * *

Hanha, kem-kemden öñdäki menzilem görnüp başlaýar. Köpcülik indi öñküsindenem beter haýdap, howlugyp başlady. Bir-birlerini depgiläp, biri beýlekisinden ozup, gohlaşyp gidişlerini diýsene. Adamlar aç, adamlar çakgan, adamlar heýjanly.

Kimsiniň gujagy çagaly, kimsiniň arkasy goşhaltaly, kimsiniň sumkasy azykly ýöräp barýarlar. Garadeňiz şossesinde kilometrlere uzaýan kerwenleriň yzy üzülenok, öni görnenok.

Artwini, Hopany yzda goýup, Sarp gümrük nokadyndan geçip, Batumä tarap gidip barýarlar.

Kimse awtoulagyny itip, kimse ýanýoldaşynyň elinden tutup, kimse gujagyna çagasyny alyp.. Ajygypdyrlar, ýadap süllümbay

bolupdyrlar, garadere batypdyrlar, durman ylgaýarlar.
«Iphone»-lara, «Huawei»-lere, «Samsung»-lara tarap ylgaýarlar!
Asyrlar boýy bir gysym topraga zar, ýyllar boýy aç galan ýaly,
çöllerde suwsuzlykdan gurap giden ýaly boluþlary.

Sykylyk atyp, biri-birini kakyp ýadapdyrlar, tapdan
düşüpdirler, demi demlerine ýetmän aklyndan azaşan ýaly
ylgaýarlar.

«Iphone»-lara, «Huawei»-lere, «Samsung»-lara tarap ylgaýarlar...

* * *

Garasöýmez Garadeñiziň daglary ümür-duman. Awtooulaglaryň
radiosyndan bir adamyň berýän görkezmeleri ýaňlanýar. Görkezme
ýokardan – sesi dag-derelerde ýaňlanýar:

«Eşitdim-eşitmedim diýmäň, NDS salgydy 18%-den 20%-e çykdy!
Daşary ýurtdan alynýan telefonlaryň registrasiýa çykajysy 20
mün lira bolandyr-la, haw!»

Ýöreýärler.

Ýüreklerə sanjylip duran gorkynyň saýasyna sygynyp ýöreýärler,
agyzlarynda ugur-utgasyz utanzyň sessizligi bilen dymyp
barýarlar.

Ellerinde sowalga ýok, bannerleri-de şeýle.

Öne sürýän şygarlary-da ýok, adalat bilenem, hak-hukuk bilenem
işleri ýok.

Mitinge gidip barýan ýalam däl, aýdymam aýdanoklar, asyl ýüzi
gülýän ýok.

Suprasy kiçeldigisaýy kiçelen. Aç-hor galandyklary üçin, bir
döwüm çörek üçin, iş taşlama hukugy üçin ýöränoklar.

Kükrekleriniň ýarylyp nämeleriniň ogurlanandygyny bilenoklar.
Lukmamyz nämüçin kiçeldi diýip soranoklar. Bu jeberut düzgüni
döreden kim, piňlerine-de däl.

Sorag bermäni bireýýäm ýatdan çykarypdyrlar.

Çagalaryň geljegi nesilme-nesil ogurlanypdyr.

Nämüçin, nädip, näme sebäpli diýip soramany undupdyrlar.

Iň köpem boýun egmegi, iň gowam lepbeý diýmegini öwrenipdirler.

Refleksleri körleşen, nerw damarlary ölen, duýgusyzlaşan
sülsada dönüpdirler.

Adamjyklaryň sesi gyrylypdyr, gymmatlyklary göýdükleşipdir,
hasam beteri şükür etmek öwredilipdir, alaçsyz goýlupdyr.

Ýele garşıy ýöremegi undan, ruhuny seslere gabap goýan,
göwresini ýeliň ugruna goýberen, sessiz-sedasız, hereketsiz,
öli, ýeri gelende howply jemendeler.

Metjitlerde mukaddesleşdirilen, doǵa-dileglere beslenen,
elmydama ýok saýylan, hemiše mertebesi peseldilen, hemiše
buýsanjy soldurylan, tutuşlygyna boýun egdirilen, biçäre halda
taşlanyllypdyr.

Aň dünýäsi eýelenen, sesleri ýumdryylan, sözleri gandally,
düşunjeleri tussag.

Ýüzlerinde boýun egmegin, dymmagyň, kaýyl gelijiliğin döz
gelip bolmaýan hary-zelilligi.

Pese düşürilen jemgyýetiň bialaçlygy.

Biziň iň uly bialaçlygymyz.

Ýusuf NAZYM.

Sişenbe, 11.07.2023 ý. 0ýlanmalar